

ÎNCHEIERE

07 august 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Vladimir Ciobu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alla Ștefanco
împotriva lui Vladimir Ciobu privind desfacerea căsătoriei,
și cererea reconvențională depusă de Vladimir Ciobu împotriva Allei
Ștefanco, intervenient accesoriu notarul public Olga Kiseliova privind constatarea
nulității absolute a căsătoriei, declararea nulității certificatului de căsătorie și
declararea nulă a contractului matrimonial,
împotriva deciziei din 20 martie 2019 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a ț ă :

La 11 iulie 2017 Alla Ștefanco a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Vladimir Ciobu privind desfacerea căsătoriei.

În motivarea cererii a indicat că la xxxxxx a încheiat căsătoria cu Ciobu
Vladimir, eveniment înregistrat de primăria satului Cania, raionul Cantemir, sub
nr.xxxxxx. Din căsătorie nu au copii minori, însă căsătoria a eșuat de la bun
început. Pârâtul manifestă o atitudine neglijentă, de 4 ani locuiesc separat, familia
de facto nu există.

A susținut că consideră inoportună menținerea familiei deoarece discuțiile
telefonice se finalizează cu insulte, amenințări, iar toate eforturile privind păstrarea
familiei s-au soldat cu eșec.

A indicat că, pârâtul a refuzat propunerea desfacerii căsătoriei prin intermediul
Oficiului Stării Civile. Litigii patrimoniale nu au.

În procesul judecării pricinii, la 02 octombrie 2017, Ciobu Vladimir a depus
cerere reconvențională împotriva Allei Ștefanco, solicitând constatarea nulității
absolute a căsătoriei încheiată la data de xxxxxxxx trecută în Registrul Stării Civile
al Primăriei Cania, raionul Cantemir sub nr. xxxxxxxx, declararea nulă a
certificatului de căsătorie xxxxxx, eliberat de Primăria Cania, r-nul Cantemir,
declararea nulă a contractului matrimonial, întocmit la data de xxxxxx, autentificat
notarial de notarul public Kiseliova Olga, înregistrat sub nr. xxxxxxxx, partajarea

bunurilor dobândite în timpul căsătoriei după cum urmează: $\frac{1}{2}$ din ratele rambursate Băncii în perioada septembrie 2011 – noiembrie 2013 pe contractul de ipotecă a apartamentului situat în xxxxxxxx ceea ce constituie 650 Euro lunar x la 26 luni calendaristice - $16900:2 = 8450$ Euro, serviciile pentru lucrările de reparație și amenajarea apartamentului, situat în xxxxxxxx estimate la suma de 5000 Euro; $\frac{1}{2}$ din costul apartamentului situat în xxxxxxxx echivalentul a 35 000 Euro : $2 = 17 500$ Euro; a încasa de la Ștefanco Alla pentru inducerea în eroare despre intențiile simulate de a încheia căsătoria cu titlu de prejudiciu moral suma de 600 000 de lei, în total, de încasat de la pârâtă pe acțiunea reconvențională, Ștefanco Alla echivalentul în lei la cursul Băncii Naționale la momentul executării a echivalentului sumei de 30 950 Euro cu titlu de prejudiciu material și 600 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral; a obliga pârâtă Ștefanco Alla la plata cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că, la data de 28 aprilie 2011 a încheiat căsătoria cu Ștefanco Alla, dar după înregistrarea căsătoriei reclamanta nu a dorit să fie pe numele de familie comun, nu a dorit să dobândească avere în comun și nu a dorit să aibă copii comuni.

A menționat că, la insistența soției, la 01 iulie 2011 a fost întocmit un contract matrimonial între Ciobu Vladimir și Ștefanco Alla, autentificat notarial de notarul public Kisiliova Olga, înregistrat sub nr. xxxx în care la pct. 2 a fost specificată unica clauză precum că, bunurile mobile și imobile, din care n-ar fi alcătuite și unde nu s-ar afla, care vor fi dobândite de către soți în perioada căsătoriei (procurate sau construite), constituie proprietatea personală a soțului pe numele căruia este procurat (înregistrat) bunul respectiv.

A indicat că, în luna iulie 2011 fiind în căsătorie, Ștefanco Alla a procurat pe numele ei un apartament cu xxxxxx încheind cu banca un contract ipotecar pe o perioadă îndelungată cu condiția achitării în rate aproximativ 650 Euro lunar.

La 04 septembrie 2011 a plecat din xxxxxxxx, fapt confirmat de viza și ștampila aplicată la pag. 24 în pașaportul pe numele său xxxxxx eliberat la xxxxxx, a intrat în posesia apartamentului indicat și a început lucrările de reparație și amenajare, care au fost efectuate de Ciobu Vladimir personal. Paralel cu lucrările de reparație în apartament, muncea la ore în locul Allei Ștefanco, deseori muncea „la negru” pentru a câștiga bani și a achita lunar $\frac{1}{2}$ din ratele stabilite de Bancă în baza contractului ipotecar, condiții impuse pentru conviețuirea împreună de însăși Ștefanco Alla.

În anul 2014 Ștefanco Alla, a procurat pe numele ei un apartament cu două odăi, situat în xxxxxx, la cumpărarea căruia a contribuit în mod egal, cu banii câștigați în comun în Italia.

Ulterior, potrivit înțelegerii prealabile, urmau să procure pe numele lui o autobasculantă cu remorcă în valoare de aproximativ 25 000 Euro, pentru a egala cotele în proprietatea comună obținută în timpul căsătoriei, și a avea în viitor un venit stabil în interesul familiei, însă, Ștefanco Alla a refuzat categoric și a început să-i creeze condiții insuportabile de conviețuire în comun.

A susținut că, nefiind în stare să opună rezistență la presiunile psihologice ale Allei Ștefanco, a plecat la muncă în Germania, fapt confirmat prin Certificatul eliberat la xxxxxx de autoritățile competente ale Germaniei, unde locuiește și muncește până în prezent.

Refuzul Allei Ștefanco de a procura și înregistra pe numele lui bunuri dobândite în timpul căsătoriei, după ce au fost procurate pe numele acesteia și reparate apartamentele sus indicate, l-au determinat să înțeleagă că ultima nu a avut intenția de a întemeia o familie, dar a înregistrat-o fictiv în scopul de a obține avantaje materiale de la munca și contribuțiile sale, îmbogățindu-se ilicit, fără justă cauză.

A indicat că, însăși Alla Ștefanco în textul cererii de chemare în judecată a recunoscut și confirmat faptul că căsătoria a suferit eșec de la bun început.

Prin încheierea din 19 aprilie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, nu s-a dat curs cererii reconvenționale depusă de Ciobu Vladimir, fiindu-i comunicat despre necesitatea achitării integrale a taxei de stat și prezentării dovezii de plată în mărime de 17 192,95 de lei pentru pretenția privind prejudiciul material și 100 lei pentru pretenția privind prejudiciul moral, în total de 17 292,95 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării copiei de pe încheierea în cauză.

La data de 26 aprilie 2018, Ciobu Vladimir a depus cerere privind retragerea pretențiilor patrimoniale înaintate în cadrul cererii reconvenționale din data de 02 octombrie 2017 ce țin de prevederilor 20, 25, 26, 44 Codul familiei și împărțirii bunurilor dobândite în timpul căsătoriei.

Prin încheierea din 31 mai 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost primită spre examinare concomitent cu acțiunea inițială cererea reconvențională formulată de Ciobu Vladimir împotriva Allei Ștefanco în partea pretențiilor privind constatarea nulității absolute a căsătoriei, la data de xxxxxx trecută în Registrul Stării Civile al Primăriei xxxxx, raionul Cantemir sub nr. xxxx, declararea nulă a certificatului de căsătorie xxxxx eliberat de Primăria Cania, raionul Cantemir, declararea nulă a contractului matrimonial, întocmit la data de xxxxxx, autentificat notarial de notarul public Kiseliova Olga, înregistrat sub nr. xxxxxx.

Prin încheierea din 31 mai 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost a atras în proces, notarul public Kiseliova Olga, în calitate de intervenient accesoriu în cererea reconvențională.

Prin încheierea din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost respinsă cererea lui Ciobu Vladimir privind atragerea în proces a avocatului Domnicu Igor în calitate de intervenient accesoriu în cererea reconvențională.

Prin hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Alla Ștefanco împotriva lui Vladimir Ciobu privind desfacerea căsătoriei și încasarea cheltuielilor de judecată.

S-a dispus desfacerea căsătoriei înregistrată la 28 aprilie 2011, între Vladimir Ciobu și Alla Ștefanco la Primăria s.Canian, raionul Cantemir, cu nr. 8.

S-a încasat de la Vladimir Ciobu în beneficiul Allei Ștefanco cheltuieli de judecată legate de asistența juridică în mărime de 1000 de lei.

S-a respins cererea reconvențională formulată de Vladimir Ciobu împotriva Allei Ștefanco, intervenient accesoriu Kiseliova Olga privind constatarea nulității absolute a căsătoriei, încheiate la xxxxxx, trecută în Registrul Stării Civile al Primăriei Cania, raionul Cantemir sub nr.xxxxxx, declararea nulă a certificatului de căsătorie xxxxx eliberat de Primăria Cania, raionul Cantemir, declararea nulă a contractului matrimonial, întocmit la data de xxxxx, autentificat notarial de notarul public Kiseliova Olga, înregistrat sub nr. xxxxxxxx, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 20 martie 2019 a Curții de Apel Cahul, s-a respins apelul declarat de Vladimir Ciobu și s-a menținut hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, a stabilit că, având în vedere faptul că reclamanta nu mai dorește păstrarea familiei, instanța de fond corect a admis cererea de chemare în judecată, or, potrivit prevederilor art. 37 Codul familiei, rezultă fără echivoc că căsătoria urmează a fi desfăcută inevitabil chiar și în cazul în care unul dintre soți se împotrivesc desfacerii căsătoriei. Mai mult, se constată faptul că și Ciobu Vladimir nu consideră posibil de a fi menținută familia cu Ștefanco Alla.

A constatat că instanța de fond a determinat toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, a apreciat probele prezentate de părți în corespundere cu prevederile art. 130 Cod de procedură civilă, multiaspectual, complet, în ansamblul lor, corect a aplicat normele de drept material.

A susținut că argumentul lui Ciobu Vladimir precum că Ștefanco Alla ar fi încheiat căsătoria cu scopul de a obține avantaje patrimoniale de la munca sa, este neîntemeiat, or apelantul nu a prezentat probe că ar fi încasat careva venituri și că le-ar fi transmis pârâtei Ștefanco Alla. Faptul că după înregistrarea căsătoriei Ștefanco Alla nu a dorit să ia numele său de familie, nu a dorit să dobândească avere în comun și nu a dorit să aibă copii în comun, nu indică că Ștefanco Alla nu a avut intenția de a crea o familie propriu zisă, or, conform art. 17 alin. (1) Codul familiei, se permite unuia din soți să își păstreze numele de până la căsătorie, iar Ștefanco Alla nu a făcut altceva decât să își exercite un drept prevăzut de lege. Mai mult, Ștefanco Alla nu a ascuns de soț toate aceste circumstanțe, soții benevol au semnat actul de căsătorie, unde a fost trecut numele soției „Ștefanco”, ulterior personal Ciobu Vladimir s-a prezentat la notar și a semnat contractul matrimonial, ultimul nu a avut pretenții și obiecții până în momentul în care soția nu a solicitat desfacerea căsătoriei.

Referitor la alegația apelantului că, Ștefanco Alla îl supunea pe Ciobu Vladimir unor acțiuni de șantaj fapt care determină necesitatea constatării nulității căsătoriei, Colegiul judiciar a reținut că acest fapt este pur declarativ, nefiind susținut de probe, or, Ciobu Vladimir nu s-a adresat cu plângere la organele de poliție, nu a prezentat probe în acest sens motiv pentru care urmează a fi interpretate drept speculații ale apelantului.

Instanța de apel a apreciat critic argumentul apelantului referitor la invocarea regimului bunurilor comune dobândite în devălmășie, or, potrivit art. 27 Codul familiei, se permite soților încheierea unui contract matrimonial prin care să fie determinate drepturile și obligațiile patrimoniale ale părților, fapt care a și fost realizat de către Ciobu Vladimir și Ștefanco Alla prin încheierea contractului matrimonial și la caz prioritate vor avea clauzele contractuale.

Apelantul Ciobu Vladimir a invocat că contractul matrimonial urma a fi încheiat personal de pârâta Ștefanco Alla și că încheierea acestuia prin reprezentant este imposibilă, făcând trimitere, prin analogie, la condițiile încheierii căsătoriei. În același timp, art. 28 Codul familiei nu prevede expres, ca condiție obligatorie, încheierea personală a contractului matrimonial, or, legiuitorul la alin. 3 al art. 28 Codul familiei, a indicat expres condițiile în care contractul matrimonial ar putea fi

declarat nul, și anume, nerespectarea formei scrise și autentificarea notarială. Alegația apelantului că în speța judecată urmează a fi aplicate, prin analogia legii (prevăzută de art. 5 Cod civil), prevederile instituției căsătoriei, sunt lipsite de temei juridic, or contractul matrimonial reglementează în exclusivitate drepturile și obligațiile patrimoniale adică regimul juridic al activului patrimonial (bunurilor) cât și al pasivului (datoriilor). Mai mult conform art. 5, alin. (3) Cod civil, nu se admite aplicarea prin analogie a normelor care limitează drepturile civile sau care stabilesc răspunderea civilă.

La 18 mai 2019 Vladimir Ciobu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel solicitând casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii și de a admite a acțiunii reconvenționale.

În susținerea recursului a indicat prevederile art. 432 alin. (2), lit.a), b), alin. (4) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a indicat dezacordul cu hotărârea instanței de apel și a menționat că instanța de apel și-a formulat concluziile în baza unei ipoteze false precum că contractul matrimonial este unul legal, iar temei pentru declararea nulității acestuia nu sunt, astfel, a aplicat greșit prevederile art. 27, 28 Codul familiei și art. 5 Cod civil și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și anume art. 242 alin. (5) Cod civil (în vigoare la data autentificării contractului matrimonial) și art. 1979, 1981 Cod civil (în vigoare din 03 martie 2019).

A susținut că la încheierea contractului matrimonial se aplică condițiile încheierii căsătoriei art. 12 alin. (1) Codul familiei, care prevede că încheierea căsătoriei se face în prezența persoanelor care se căsătoresc, prin urmare contractul matrimonial nu poate fi încheiat prin reprezentant. În ședințele de judecată s-a stabilit că contractul matrimonial a fost încheiat și a fost semnat de avocatul Domnicu Igor, care a acționat în bază de procură.

A menționat că în temeiul contractului matrimonial din xxx a beneficiat doar Ștefanco Alla în proprietatea căreia în urma desfacerii căsătoriei au rămas două apartamente dobândite în timpul căsătoriei, iar el personal a fost dezavantajat substanțial.

A indicat că instanța de apel a aplicat greșit art. 28 alin. (3) Codul familiei care nu trebuia să fie aplicat și nu a aplicat art. 31 alin. (3) Codul familiei, care urma să fie aplicat.

A reținut că la judecarea cauzei atât instanța de fond, cât și instanța de apel, s-au limitat doar la examinarea cererii reclamantei Ștefanco Alla privind desfacerea căsătoriei, fără a da o apreciere cererii reconvenționale, care este una mult mai complexă și necesită o înțelegere mai profundă și o argumentare mai detaliată.

La judecarea apelului nu i s-au expediat actele de procedură solicitate astfel, fiind lipsit de dreptul de a prezenta pledoariile și replicile. Astfel, decizia instanței de apel este contradictorie, lipsită de logică juridică și de echitate bazată pe dreptate, legalitate față de participanții la proces.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 20 martie 2019 a Curții de Apel Cahul a fost expediată pentru cunoștință recurentului Vladimir Ciobu prin

intermediul poștei electronice la 31 martie 2019 (f.d. 28, vol. II), astfel, recursul declarat de Vladimir Ciobu la 18 mai 2019, a fost depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vladimir Ciobu, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vladimir Ciobu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursurile declarate nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Vladimir Ciobu.

În conformitate cu art. 270, 433 lit.a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Vladimir Ciobu.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Victor Burduh